

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO UPRAVE

Nacrt Prijedloga zakona br. ____

**NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O
PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 211/2011 EUROPSKOG PARLAMENTA
I VIJEĆA OD 16. VELJAČE 2011. GODINE O GRAĐANSKOJ
INICIJATIVI, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, studeni 2013.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 211/2011 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 16. VELJAČE 2011. GODINE O GRAĐANSKOJ INICIJATIVI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TRABAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE IZ DONOŠENJA ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o Provedbi Uredbe (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. godine o građanskoj inicijativi („Narodne novine“ broj 56/13. i 62/13.) uređen je postupak provjere i potvrđivanja izjava o potpori te je propisano da pravo podržati građansku inicijativu imaju državljani Republike Hrvatske koji su do isteka razdoblja za prikupljanje izjava o potpori navršili 18. godina života te da biračko pravo Hrvatskih državljana, Ministarstvo nadležno za upravu provjerava prema evidenciji birača koja se vodi u skladu sa Zakonom kojim se uređuje registar birača. Također je propisano da pravo podržati građansku inicijativu imaju državljani druge države članice Europske unije koji imaju prebivalište ili privremeni boravak u Republici Hrvatskoj prema Zakonu o strancima, pod uvjetom da u matičnoj državi imaju biračko pravo te da su uz izjavu o potpori dužni priložiti potvrdu matične države kojom se dokazuje da u matičnoj državi imaju biračko pravo. Ministarstvo nadležno za upravu provjerava izjave o potpori i postojanje biračkog prava.

Nadalje, Člankom 3. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 211/211 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. godine o građanskoj inicijativi (dalje u tekstu: Uredba), koja se kao sekundarni izvor prava Europske unije, od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, neposredno i u cijelosti primjenjuje u Republici Hrvatskoj, propisano je: „4. Da bi mogli pružiti potporu predloženoj građanskoj inicijativi, potpisnici moraju biti građani Unije koji su dovoljno stari da imaju pravo glasovati na izborima za Europski parlament.“

U odnosu na navedene odredbe Zakona, Europska komisija je putem EU pilota, od 18. rujna 2013. godine, ukazala na neusklađenost odredbi Zakona kojima se propisuje uvjet za građane Unije da bi mogli pružiti potporu građanskoj inicijativi, navodeći da prema člancima 6., 7. i 8. Zakona, samo građani EU-a koji imaju pravo glasovanja u zemlji podrijetla mogu podržati građansku inicijativu i taj zahtjev mora potvrditi nadležno hrvatsko tijelo ili ga moraju dokazati građani EU-a koji nisu hrvatski državljani te da isto nije u skladu s Uredbom, u kojoj se u članku 3. stavku 4. navodi samo to da potpisnik mora imati dovoljno godina da ima pravo glasati na izborima za Europski parlament, što znači da primjerice osoba koja ima traženu dob, ali nema pravo glasati jer nije upisana u registar birača ili joj je uskraćeno pravo glasanja, i dalje ima pravo podržati građansku inicijativu.

Druga primjedba Europske komisije u dostavljenom EU pilotu, odnosi se na članak 6. Zakona kojim se utvrđuje da pravo podržati građansku inicijativu imaju državljani Republike Hrvatske koji su do isteka razdoblja za prikupljanje izjava o potpori navršili 18. godina života,

uz obrazloženje da u skladu s Uredbom, potpisnik mora imati dovoljno godina da ima pravo glasovati na izborima za Europski parlament (18 godina za državljane Republike Hrvatske) na dan potpisivanja izjave o potpori, a ne do isteka razdoblja za prikupljanje potpisa.

Kako Uredbom nije izrijekom propisano do kojeg trenutka građani Unije moraju navršiti 18 godina da bi mogli podržati građansku inicijativu, Zakonom je, radi mogućnosti provjere broja valjanih izjava o potpori, taj rok određen i to do isteka razdoblja za prikupljanje potpisa.

Slijedom navedenog, Prijedlogom ovog zakona predlažu se izmjene članaka 6. ,7. i 8. Zakona, radi usklađivanja s Uredbom (EU) br. 211/211 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. godine o građanskoj inicijativi, sukladno navedenim primjedbama Europske komisije.

To su osnovna pitanja koja se predlaže urediti ovim Zakonom.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE OVOGA ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Zbog potrebe usklađivanja domaćeg zakonodavstva s propisima Europske unije na području građanske inicijative, sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“ broj 81/2013.), predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Prilaže se tekst Konačnog prijedloga zakona o izmjeni Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. godine o građanskoj inicijativi.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 211/2011
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD 16. VELJAČE 2011. GODINE O
GRAĐANSKOJ INICIJATIVI**

Članak 1.

U članku 1. Zakona o provedbi Uredba (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. godine o građanskoj inicijativi („Narodne novine“ broj 56/13. i 62/13.) iza riječi: „(SL L 65, 11. 03. 2011.)“ dodaju se riječi: „kako je posljednji put izmijenjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 887/2013 od 11. srpnja 2013. kojom se zamjenjuju prilozi II. i III. Uredbe (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o građanskoj inicijativi (SL L 247, 18. 09. 2013.)“.

Članak 2.

U članku 6. stavku 1. riječi: „do isteka razdoblja za prikupljanje izjava o potpori“ zamjenjuju se riječima: „na dan potpisivanja izjave o potpori“.

U stavku 2. riječi: „pod uvjetom da u matičnoj državi imaju biračko pravo“ zamjenjuju se riječima: „koji su dovoljno stari da imaju pravo glasovati na izborima za Europski parlament“.

Stavak 3.

U članku 7. stavku 1. riječi: „Biračko pravo“ zamjenjuju se riječju: „Pravo“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

Pravo državljana druge države članice Europske unije iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona, Ministarstvo nadležno za upravu provjerava u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova, prema podacima iz evidencije stalnog ili privremenog boravka koju vodi Ministarstvo unutarnjih poslova.

Članak 4.

U članku 8. riječi: „zajedno sa priloženim potvrdama iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona,“ brišu se.

U stavku 2. riječi: „i postojanje biračkog prava“ brišu se.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“

Obrazloženje

Uz članak 1.

Ovom odredom dopunjuje se članak 1. Zakona, na način da se utvrđuje da je Uredba (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. godine o građanskoj inicijativi, na čiju provedbu se Zakon odnosi, posljednji put izmijenjena Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 887/2013 od 11. srpnja 2013. kojom se zamjenjuju prilozi II. i III. Uredbe (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o građanskoj inicijativi (SL L 247, 18. 09. 2013.).

Uz članak 2.

Ovom odredbom se utvrđuje da pravo podržati građansku inicijativu imaju državljani Republike Hrvatske koji su na dan potpisivanja izjave o potpori navršili 18. godina, za razliku od dosadašnjeg rješenja prema kojem s to pravo imali državljani Republike Hrvatske koji su do isteka razdoblja za prikupljanje izjava o potpori su navršili 18 godina. Ovom odredbom se također mijenja članka 6. stavka 2. Zakona prema kojem je pravo državljana druge države članice da podrže građansku inicijativu bilo uvjetovano biračkim pravom u matičnoj državi, na način da se to pravo utvrđuje za državljane druge države članice koji su dovoljno stari da imaju pravo glasovati na izborima za Europski parlament.

Uz članak 3.

Ovom odredbom se uređuje način provjere postojanja prava državljana druge države članice Europske unije da podrži građansku inicijativu te se ukida njihova obveza da uz izjavu o potpori prilože potvrdu matične države kojom se dokazuje da u matičnoj državi imaju biračko pravo i utvrđuje se da postojanje prava iza članka 6. stavka 2. Zakona, Ministarstvo uprave provjerava u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova prema podacima iz evidencije stalnog ili privremenog boravka koju vodi Ministarstvo unutarnjih poslova.

Uz članak 4.

Ovom odredbom se, sukladno izmjeni članka 7. stavka 2. Zakona, briše dio odredbe članka 8. stavka 1. Zakona kojim je bilo propisano da organizatori uz izjave o potpori koje dostavljaju na provjeru i potvrđivanje, prilažu potvrdu matične države o postojanju biračkog prava. Također se briše dio odredbe članka 8. stavka 2. Zakona kojim je bilo određeno da Ministarstvo nadležno za upravu provjerava i postojanje biračkog prava.

Uz članak 5.

Ovom odredbom se propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

Tekst odredbi Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. godine o građanskoj inicijativi („Narodne novine“ broj 56/13. i 62/13.), koje se mijenjaju, odnosno dopunjuju:

Članak 1.

Ovim se Zakonom za provedbu Uredbe (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. godine o građanskoj inicijativi (SL L 65, 11. 03. 2011.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 211/2011) i Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1179/2011 od 17. studenoga 2011. o tehničkim specifikacijama za sustav internetskog prikupljanja sukladno Uredbi (EU) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o građanskoj inicijativi (SL L 301, 18. 11. 2011.) (u daljnjem tekstu: Provedbena uredba (EU) br. 1179/2011) utvrđuju nadležna tijela, provjera i izdavanje potvrda o uspostavi sigurnosnih i tehničkih obilježja sustava internetskog prikupljanja izjava o potpori te postupak provjere i potvrđivanja izjava o potpori.

IV. Postupak provjere i potvrđivanja izjava o potpori

Članak 6.

Pravo podržati građansku inicijativu imaju državljani Republike Hrvatske koji su do isteka razdoblja za prikupljanje izjava o potpori navršili 18. godina života.

Pravo podržati građansku inicijativu imaju i državljani druge države članice Europske unije koji imaju prebivalište ili privremeni boravak u Republici Hrvatskoj prema Zakonu o strancima, pod uvjetom da u matičnoj državi imaju biračko pravo.

Članak 7.

Biračko pravo državljanina Republike Hrvatske iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona, Ministarstvo nadležno za upravu provjerava prema evidenciji birača, koja se vodi u skladu sa Zakonom kojim se uređuje registar birača.

Državljanin druge države članice Europske unije iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona, dužni su uz izjavu o potpori priložiti potvrdu matične države kojom se dokazuje da u matičnoj državi imaju biračko pravo.

Članak 8.

Organizatori podnose izjave o potpori u papirnatom ili elektroničkom obliku, zajedno s priloženim potvrdama iz članka 7. stavka 2. ovoga Zakona, Ministarstvu nadležnom za upravu, radi provjere i potvrđivanja.

Ministarstvo nadležno za upravu provjerava izjave o potpori i postojanje biračkog prava i svaku predloženu izjavu o potpori evidentira kao valjanu ili nevaljanu.

Na temelju provedene provjere, Ministarstvo nadležno za upravu izdaje organizatorima potvrdu o broju valjanih izjava o potpori.